

Stockholm 30 oktober 2025

Remissvar: SOU 2025:62 Ansvaret för hälso- och sjukvården

Akademikerförbundet SSR har valt att svara på de delar som berör förbundets medlemmar. I stort delar förbundet kommitténs bedömningar och förslag.

Det är dock en svaghet att kommittén inte haft i uppdrag att även titta på den kommunala hälso- och sjukvården, som ansvarar för cirka en fjärdedel av all hälso- och sjukvård.

3.1 Kommitténs bedömning av ett helt statligt huvudmannaskap för hälso- och sjukvården

Akademikerförbundet SSR delar kommitténs bedömning att ett huvudmannaskapsbyte skulle vara kostsamt att genomföra och skapa undanträngningseffekter för annat reformarbete. Vi ser även en påtaglig risk att patienterna drabbas negativt genom sänkt produktivitet under många år, vilket direkt kan påverka vårdens kapacitet och tillgänglighet.

Akademikerförbundet SSR SKR delar även kommitténs bedömning att en huvudmannaskapsförändring inte löser de utmaningarna hälso- och sjukvården har.

Ska en så stor och genomgripande reform genomföras. Måste det finnas starka skäl till den och goda bevis för att den kommer leverera bättre och mer jämlik vård än dagens system. Då kommittén inte kunnat visa på dessa vinster, menar Akademikerförbundet SSR att man ska avstå från en huvudmannaskapsförändring.

3.2 Kommitténs bedömning av ett delvis statligt huvudmannaskap för hälso- och sjukvården

Akademikerförbundet SSR delar kommitténs bedömning att ett hälso- och sjukvårdssystem där staten förutom kommunerna och regionerna blir huvudman skulle skapa nya stuprör, försvåra samverkan och skapar ytterligare gränsdragningsproblem. Akademikerförbundet SSR menar att en sådan reform därför är olämplig.

3.4.2 Kompetensförsörjning

Akademikerförbundet SSR delar både kommitténs bedömning och tillstyrker förslaget att staten bör ta ett utökat ansvar för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning och att regeringen bör se över de närmare formerna för detta.

Tre faktorer måste fungera som är intimt kopplade till varandra. Det måste finnas tillräckligt många utbildningsplatser av god kvalitet, sökande med god förmåga att tillgodogöra sig utbildningen och arbetsgivarna som erbjuda en god arbetsmiljö. Här måste både staten och huvudmännen ta ett större ansvar än idag. Annars förlorar hälso- och sjukvården sin absolut viktigaste resurs. Och utan den kommer effekten av övriga reformer att utebli, och trycket på vårdköerna kvarstå.

3.4.6 Rättsspsykiatrisk vård

Akademikerförbundet SSR delar kommitténs bedömning och menar att det rimligt att staten tar ett tydligare finansieringsansvar för det rättsspsykiatriska området. Då det är omöjligt för regionerna att planera verksamheten och dess storlek då det styrs av hur många som döms till rättsspsykiatrisk vård. Vården kräver särskilda lokaler, är sluten, kostnadskrävande och regionerna saknar prioriteringsrätt på området. En mer omfattande rättsspsykiatrisk vård kan alltså orsaka undanträngningseffekter för annan vård. Men det är fortfarande rimligt att regionerna även i fortsättningen har ansvar för vården. Då staten idag saknar kompetens på området.

Heike Erkers

Förbundsordförande

Fredrik Hjulström

Socialpolitisk chef